

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobce: **A. R.**, narozený X,
bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 9. 2022, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou k poštovní přepravě dne 8. 11. 2022, se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila své předchozí rozhodnutí ze dne 18. 5. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání starobního důchodu pro nesplnění podmínek podle § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2022 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatovala, že žalobce ke dni 23. 7. 2021, tj. ke dni, ke kterému žádal o starobní důchod, nezískal potřebnou dobu pojištění 35 let pro přiznání nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění. Jelikož k rozhodnému dni nezískal 30 let doby pojištění podle § 11 a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nevznikl mu nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 3 písm. a) téhož zákona. Žalobce po dodatečném zohlednění doby zaměstnání u ČSD Lovosice od 15. 7. 1977 do 1. 9. 1981 získal 26 roků a 33 dnů pojištění, respektive 22 roků a 176 dnů doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Další doby zaměstnání, na něž žalobce poukázal v námítkách, nebyly prokázány. Nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 2 a § 29 odst. 3 písm. b) zákona o důchodovém pojištění žalobci nevznikl, neboť nedosáhl věku 68 let a 8 měsíců. Žalovaná nad rámec nosných důvodů rozhodnutí uvedla, že pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění, má nárok na starobní důchod, jestliže současně dosáhl věku 65 let a splnil podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b) téhož zákona. Doplnila, že pokud žalobce v budoucnu předloží další podklady prokazující jeho tvrzení, může být nárok na starobní důchod znovu přezkoumán.
3. Žalobce v žalobě uvedl, že splňuje podmínky pro přiznání starobního důchodu podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění dosažením 65 let a pobíráním invalidního důchodu druhého stupně.
4. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout. Ve vyjádření k žalobě konstatovala, že žalobce požádal o přiznání starobního důchodu od 23. 7. 2021. Podrobně popsala průběh správního řízení a důvody, pro které nebylo možné žádosti žalobce o starobní důchod vyhovět. Zdůraznila, že žalobce dosáhl věku 65 let dne 23. 11. 2022. Tímto dnem mu zanikl nárok na invalidní důchod a vznikl nárok na starobní důchod ve výši dosud vypláceného invalidního důchodu. Žalovaná proto rozhodnutím ze dne 13. 1. 2023, č. j. X, rozhodla, že podle § 61a zákona o důchodovém pojištění náleží žalobci ode dne 23. 11. 2022 namísto invalidního důchodu starobní důchod.
5. Žalobce v replice na vyjádření žalované uvedl, že nesouhlasí s rozhodnutím bez nařízení jednání, neboť žalovaná uvádí zkreslené skutečnosti a nedrží se zákona. Poukázal na to, že mu byl dne 20. 11. 1990 přiznán plný invalidní důchod způsobený pracovním úrazem, poté mu byla výplata dávky zastavena podle § 106 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“). Po následné operaci byl uznán plně invalidním s datem vzniku invalidity dne 19. 3. 2001 v souvislosti s pracovním úrazem z roku 1989. Žalovaná nicméně nerespektovala § 38 a § 41 zákona o důchodovém pojištění a žádost žalobce o plný invalidní důchod zamítla rozhodnutím, které bylo žalobci doručeno dne 10. 8. 2001. Další žádost byla také zamítnuta, byť v dopise ze dne 4. 12. 2005 žalovaná uvedla, že se jedná o úrazový důchod. Dopisem ze dne 3. 2. 2006 žalobci sdělila, že nezanikl nárok na důchod, ale na jeho výplatu, přestože z rozhodnutí ze dne 20. 11. 1990 plyne, že invalidní důchod je následkem pracovního úrazu. Žalovaná následně rozhodnutím ze dne 15. 9. 2006 znovu zamítla žádost žalobce. Poté rozhodnutím ze dne 30. 5. 2007 odňala žalobci plný invalidní důchod ode dne 20. 1. 1992, s tím, že od tohoto data je žalobce částečně invalidní pro pracovní úraz ze dne 5. 5. 1989 podle zhodnocení posudkové komise MPSV ze dne 31. 1. 2007, byť dle judikatury nelze důchod odejmout zpětně. Tyto skutečnosti jsou popsány v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2007, č. j. 42 Cad 203/2007-36. Žalobce upozornil na to, že v rozhodnutích žalované ze dne 30. 5. 2007 a 26. 5. 2008 žalovaná uvádí rozdílné částky vypočteného základu důchodu. Je v nich uvedena dopočtená doba od 1. 6. 2002 do 22. 11. 2019. Oproti rozhodnutí ze dne 20. 11. 1990 tak není uvedena dopočtená doba od

20. 1. 1992 do 19. 3. 2001. Dále se v rozhodnutí uvádí, že celková doba pojištění do 22. 11. 2019 činí 12 885 dnů, tj. 35 roků a 110 dnů, po snížení o náhradní doby pojištění 12 668 dnů, tj. 34 roků a 297 dnů. Dále žalobce uvedl, že dne 24. 7. 2017 žádal o starobní důchod podle § 74 zákona o důchodovém pojištění, žádost mu však byla zamítnuta, ačkoli v době, kdy se mu stal pracovní úraz a pobíral plný invalidní důchod, měl podle tehdy platných předpisů nárok na starobní důchod v 55 letech, nejpozději v 60 letech.

6. Při jednání konaném dne 11. 5. 2023 setrvali účastníci na svých stanoviscích. Žalobce zopakoval, že mu byl v roce 1990 vypočten invalidní důchod. Poté mu byla zastavena výplata, neboť se nedostavil ke kontrolní lékařské prohlídce. Žalovaná od roku 2001 zamítala jeho žádosti o invalidní důchod. Až na základě rozsudku krajského soudu a posudku posudkové komise mu byl přiznán invalidní důchod s tím, že je následkem pracovního úrazu. Žalobce má za to, že z tohoto důvodu splňuje jiné podmínky, než které je třeba standardně splnit pro nárok na starobní důchod. Poukázal na § 41 odst. 5 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, v němž je uvedeno, že dopočtená doba se započte plně, je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou českého pojištění nebo vznikla-li invalidita následkem pracovního úrazu. I v rozhodnutí žalované z roku 2008 je uvedena dopočtená doba od 1. 6. 2002 do 22. 11. 2019 a celková doba pojištění činí více než 35 roků, po snížení o náhradní doby pojištění 34 roků a 258 dnů. S připočtením dodatečně zohledněné doby zaměstnání u Českých drah, a.s., a dvou let do dosažení 64 let věku žalobce nároku na starobní důchod splňuje. Zopakoval, že v předchozích rozhodnutích žalované jsou rozpory, neboť jsou v nich uvedeny různé výpočtové základy. Poukázal dále na § 56 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění. Uvedl, že když po vydání napadeného rozhodnutí, podle něhož nesplňuje podmínky pro nárok na starobní důchod, poukázal na to, že pobírá invalidní důchod, obdržel rozhodnutí, že se invalidní důchod mění na starobní důchod, s čímž nesouhlasí. Žalovaná zdůraznila, že předmětem soudního přezkumu je napadené rozhodnutí, nikoli jiná rozhodnutí žalované ve věci invalidního důchodu.
7. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, neshledal.
8. Povinností žalobce je uvést v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. všechny zákonem stanovené náležitosti. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.) obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné, nebo nicotné.
9. Smyslem uvedení žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] je jednoznačné ustavení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným - nicméně srozumitelným a jednoznačným - vymezením skutkových i právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věcí zabývat (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).
10. Žalobce v žalobě tvrdil, že splňuje podmínky pro přiznání starobního důchodu podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění dosažením věku 65 let a že pobírá invalidní důchod druhého stupně dle § 38 zákona o důchodovém pojištění. Byť je uvedené tvrzení velmi strohé,

bylo z žaloby patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považoval žalobce napadené rozhodnutí, resp. rozhodnutí o zamítnutí žádosti o starobní důchod, za nezákonné, a tedy z jakých hledisek se má soud věci zabývat. Žaloba tedy obsahovala projednatelný žalobní bod dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

11. Na okraj soud poznamenává, že pokud by žaloba neobsahovala žádný žalobní bod [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], musel by ji soud pro absenci této náležitosti odmítnout podle § 37 odst. 5 s. ř. s.
12. Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne, kdy bylo napadené rozhodnutí oznámeno žalobci doručením písemného vyhotovení (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce musí v této lhůtě uplatnit alespoň jeden žalobní bod tak, aby byla jeho žaloba projednatelná (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Pokud žalobní bod neuplatní vůbec, nebo až po lhůtě pro podání žaloby, bude žaloba odmítnuta podle § 37 odst. 5 s. ř. s. (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS). Vada žaloby spočívající v absenci žalobního bodu může být odstraněna pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Soud nesmí pro odstranění této vady žaloby stanovit lhůtu delší, než kolik zbývá ze lhůty pro podání žaloby, neboť pouze v této lhůtě lze uplatnit nový (tedy případně i první) žalobní bod. Soud je proto povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů (§ 37 odst. 5 s. ř. s.), je-li se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu doplnit včas. Soud musí učinit výzvu v přiměřené lhůtě po dojití žaloby, zpravidla v řádu několika dnů, kdy se musí seznámit s obsahem žaloby přinejmenším do té míry, aby si mohl učinit úsudek o tom, zda má předepsané náležitosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 As 50/2014-18). Je třeba vzít v úvahu, že každé podání je nejprve zaevidované podatelnou, poté přiděleno dle rozvrhu práce senátu a soudci. Soudní kancelář je zavede do systému, vytvoří spisový obal a předá příslušnému soudnímu senátu. Teprve poté se soudce zpravidla s obsahem podání seznámí a může činit úvahy o tom, jak je s podáním třeba dále nakládat, tj. např. zadat pokyn k vyhotovení a vypravení písemnosti konkrétního obsahu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 Afs 156/2020-18). Podle kopie doručanky, která je součástí správního spisu, bylo napadené rozhodnutí doručeno žalobci do vlastních rukou dne 12. 9. 2022. Posledním dnem dvouměsíční lhůty pro podání žaloby tedy bylo pondělí 14. 11. 2022 (§ 40 odst. 2 a 3 s. ř. s.). Žalobce v žalobě nepožádal o ustanovení zástupce ani osvobození od soudních poplatků, čímž by došlo ke stavení lhůty pro podání žaloby do právní moci rozhodnutí o takové žádosti. Žaloba byla soudu doručena ve čtvrtek dne 9. 11. 2022. Za této situace nebylo objektivně možné, aby žalobci, který nemá datovou schránku a nepožádal o doručování na elektronickou adresu, soud prostřednictvím držitele poštovní licence doručil výzvu k odstranění vad žaloby tak, aby žalobce mohl ve lhůtě pro podání žaloby, tedy nejpozději v pondělí 14. 11. 2022, žalobu doplnit.
13. Soud zdůrazňuje, že přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích včas uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, „*míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod -byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“ Rozšířit žalobu o další žalobní body bylo možné jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.).

14. Podle § 28 zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.
15. Podmínky nároku na starobní (nikoli předčasný) důchod specifikuje § 29 zákona o důchodovém pojištění. V odstavci 1 upravuje zjednodušeně řečeno nárok na „základní“ starobní důchod při získání uvedené potřebné doby pojištění při současném dosažení důchodového věku, který se určuje podle § 32 téhož zákona. Odstavec 2 představuje určitý „úlevný“ typ starobního důchodu, kde nedostatek splnění podmínky potřebné doby pojištění uvedené v § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je zmírněn, ale „vyvážen“ nutností dosáhnout vyššího věku. Ustanovení § 29 odst. 3 písm. a) zákona o důchodovém pojištění zakládá nárok na přiznání starobního důchodu, jestliže pojištěnec dosáhl důchodového věku podle § 32 po roce 2014 a získal alespoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 téhož zákona. Podle § 29 odst. 3 písm. b) téhož zákona má pojištěnec nárok na starobní důchod tehdy, jestliže dosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození, a získal aspoň 15 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. A konečně podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v § 29 odst. 1, 2 nebo 3, nárok na starobní důchod, jestliže současně dosáhl věku 65 let a splnil podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b) téhož zákona. Úprava v § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění navazuje na § 38 zákona o důchodovém pojištění, podle něž nelze invalidní důchod přiznat pojištěnci, který dovršil věk 65 let. Výše procentní výměry starobního důchodu podle tohoto ustanovení se dle § 35 zákona o důchodovém pojištění stanoví stejně jako výše procentní výměry invalidního důchodu podle § 41 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.
16. Žalobce v žalobě namítal, že splňuje podmínky pro nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění dosažením věku 65 let, když pobírá invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně dle § 38 zákona o důchodovém pojištění.
17. Žalovaná v napadeném rozhodnutí, a to nad rámec nosných důvodů, uvedla, že pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění, má nárok na starobní důchod, jestliže dosáhl věku 65 let a splnil podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b) téhož zákona. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná vycházela z toho, že žalobce nesplňoval podmínku dosažení potřebného věku dle tohoto ustanovení.
18. S tím se soud ztotožňuje. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce, narozený dne X, požádal dne 21. 3. 2022 o přiznání starobního důchodu ke dni 23. 7. 2021, tedy ke dni dosažení důchodového věku dle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění stanoveného dle § 32 zákona o důchodovém pojištění.
19. Soud konstatuje, že aby žalobci mohl vzniknout nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, musel by jednak splňovat podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b) zákona o důchodovém pojištění, jednak by musel dosáhnout věku 65 let.
20. Žalobce se narodil dne X. Podmínku dosažení věku 65 let ke dni, ke kterému žádal o přiznání nároku na starobní důchod, ani ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplnil. Věku 65 let dosáhl až dne 23. 11. 2022, tedy až po vydání napadeného rozhodnutí. Jelikož žalobce nedosáhl potřebného věku 65 let, nemohl mu vzniknout nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 4

zákonu o důchodovém pojištění, třebaže splňoval podmínky nároku na invalidní důchod. Žalovaná tedy nepochybila, pokud v napadeném rozhodnutí dospěla k závěru, že žalobci nevznikl nárok na starobní důchod ani podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Skutečnost, že žalobce potřebného věku 65 let dosáhl v průběhu řízení před soudem, nemá na posouzení věci vliv. Pro rozhodování správního orgánu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40). Jak bylo výše uvedeno, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Jediný žalobní bod, který žalobce v žalobě uplatnil, proto není důvodný.

21. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní bod důvodným a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. Soud pro úplnost dodává, že žalobce se aktuálně nenachází v situaci, kdy by nepobíral starobní důchod. Jak žalovaná uvedla ve vyjádření k žalobě, žalobci jakožto poživateli invalidního důchodu vznikl ze zákona nárok na starobní důchod dnem 23. 11. 2022, tedy dosažením 65 let věku, a to podle § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění za současného zániku nároku na invalidní důchod. Žalovaná na tuto skutečnost reagovala rozhodnutím ze dne 13. 1. 2023, č. j. X, jímž rozhodla, že žalobci podle § 61a zákona o důchodovém pojištění náleží ode dne 23. 11. 2022 místo invalidního důchodu starobní důchod. Zákon s věkovou hranicí 65 let spojuje zánik nároku na invalidní důchod a současně vznik nároku osoby, která dosud invalidní důchod pobírala, na důchod starobní (§ 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění), přičemž řízení o přeměně invalidního důchodu se zahajuje z moci úřední (§ 81 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Starobní důchod, na který vznikne nárok z důvodu dosažení věku 65 let, náleží v téže výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod (§ 61a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Nárok na starobní důchod podle § 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění nevylučuje vznik nároku na obecný starobní důchod podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění, budou-li splněny zákonné podmínky (§ 61a odst. 3 zákona o důchodovém pojištění). Přeměna invalidního důchodu na starobní tedy do budoucna nebrání žalobci, aby si požádal o „řádný“ starobní důchod. Budou-li splněny podmínky pro jeho přiznání (stanovený věk a potřebná doba pojištění) a bude-li jeho výše vyšší než výše invalidního důchodu přeměněného na starobní, bude žalobci přiznán a vyplácen.
23. Žalobce v replice uplatnil další tvrzení, která se však netýkala otázky, zda žalobce splnil podmínky pro nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, kterou jako jedinou žalobní námitku uplatnil v žalobě. Nejedná se tedy o rozvinutí včasného žalobního bodu uplatněného v žalobě. Rozšířit žalobu o další žalobní body je však možné pouze ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 12. 9. 2022 a lhůta k podání žaloby uplynula dne 14. 11. 2022. Námitky uvedené v replice, kterou žalobce soudu odeslal dne 7. 2. 2023, tedy byly uplatněny opožděně po uplynutí lhůty k podání žaloby, soud se jimi proto nemohl věcně zabývat.
24. Soud se toliko na okraj nad rámec nosných důvodů rozsudku obecně stručně vyjádří k tvrzením, která žalobce uvedl v replice a zopakoval při jednání soudu. Soud zdůrazňuje, že předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované ze dne 8. 9. 2022, č. j. X, nikoli jiná rozhodnutí žalované. Podstatou napadeného rozhodnutí bylo, že žalobce ke dni 23. 7. 2021 nesplňoval podmínky pro přiznání nároku na starobní důchod. Žalobce netvrdil, že by v napadeném rozhodnutí nebyla řádně zohledněna doba pobírání invalidního důchodu

jakožto náhradní doba pojištění (sám uvádí, že výplata invalidního důchodu mu byla dle § 106 zákona o sociálním zabezpečení zastavena, jelikož se nedostavil ke kontrolní lékařské prohlídce, přičemž v žalobcem odkazovaném rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2007, č. j. 42 Cad 203/2007-36, je uvedeno, že ode dne 20. 1. 1992 byl žalobci rozhodnutím žalované ze dne 25. 11. 1991 odňat invalidní důchod dle § 106 zákona č. 100/1988 Sb., neboť se nepodrobil kontrolní lékařské prohlídce, přičemž dle pozdějšího posudku byl v té době pouze částečně invalidním). Lze dodat, že za náhradní dobu pojištění se podle § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a § 9 odst. 1 písm. h) zákona o sociálním zabezpečení považuje pouze doba pobírání invalidního důchodu (částečného invalidního důchodu pouze po dobu, po kterou byl vyplácen příspěvek před umístěním do zaměstnání). Doba, kdy žalobce dle svého tvrzení pobíral invalidní důchod (do 19. 1. 1992), je v evidenčním listu promítnuta jako náhradní doba pojištění, stejně jako doba od 19. 3. 2001 do 31. 5. 2002, po kterou mu dle odkazovaného rozsudku zdejšího soudu náležel plný invalidní důchod, který mu byl následně přiznán rozhodnutím žalované ze dne 26. 5. 2008. Poukázal-li žalobce na nesrovnalosti v uvádění rozdílných částek výpočtového základu v rozhodnutích žalované ze dne 30. 5. 2007 a ze dne 26. 5. 2008, pak se tím soud v projednávané věci nemůže zabývat, neboť předmětem přezkumu není otázka výše invalidního důchodu, o které bylo v těchto rozhodnutích rozhodováno. Tvrdí-li žalobce, že v rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2008 je uvedeno, že celková doba pojištění do 22. 11. 2019 činí 35 roků a 110 dnů, po snížení o náhradní doby pojištění 34 roků a 258 dnů, soud uvádí, že tento údaj se nachází v rozhodnutí žalované, kterým rozhodovala o přiznání invalidního důchodu žalobci a jeho výši. V těchto rozhodnutích **pro účely výše invalidního důchodu** započítala žalobci tzv. dopočtenou dobu do dne 22. 11. 2019 (tedy do dosažení tehdejšího důchodového věku dle § 32 zákona o důchodovém pojištění). Proto v osobních listech důchodového pojištění, která jsou součástí těchto rozhodnutí, za tímto účelem uvedla, že celková doba pojištění do 22. 11. 2019 činila 35 roků a 110 dnů, po snížení o náhradní doby pojištění 34 roků a 258 dnů. V rozhodnutí ze dne 26. 5. 2008 žalovaná přiznala žalobci za období od 19. 3. 2001 do 31. 5. 2002 plný invalidní důchod a od 1. 6. 2002 částečný invalidní důchod. V době vydání tohoto rozhodnutí za účelem zjištění výše procentní výměry invalidního důchodu se jako doba pojištění započítávala i dopočtená doba, kterou byla doba ode dne vzniku nároku na plný či částečný invalidní důchod do dosažení důchodového věku (viz § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění ve znění účinném do 31. 12. 2009, který se podle § 45 odst. 2 věty druhé téhož zákona užil obdobně i při stanovení výše částečného invalidního důchodu). Dopočtená doba však nebyla a stále není dobou pojištění, kterou vyžaduje § 29 zákona o důchodovém pojištění pro nárok na starobní důchod (viz § 11 až 13 zákona o důchodovém pojištění). Pouze z hlediska zjišťování výše invalidního důchodu (výše procentní výměry) se dle § 41 zákona o důchodovém pojištění na ni hledělo (a stále hledí) jako na dobu pojištění. Dopočtená doba se proto nezohledňuje při zjišťování, zda má pojištěnec nárok na starobní důchod. K tvrzení žalobce, že ke dni, kdy se mu stal pracovní úraz a pobíral invalidní důchod, měl nárok na starobní důchod v 55 či 60 letech, soud připomíná, že nárok na starobní důchod vzniká, pokud pojištěnec splní všechny zákonné podmínky nutné pro vznik nároku na starobní důchod (dosáhne potřebného věku a doby pojištění). Na jednotlivé podmínky pro vznik nároku na starobní důchod a na stanovení způsobu výpočtu jeho výše nelze nahlížet jako na vzniklé právní vztahy, na které by dopadal zákaz zpětné účinnosti právních norem ve smyslu nemožnosti změny těchto podmínek (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 Ads 13/2010-80). Žalobce nepředestřel konkrétní tvrzení ani neoznačil důkazy k prokázání, že splnil podmínky § 74 zákona o důchodovém pojištění, tedy že mu vznikl

nárok na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii. Pro nárok na snížení důchodového věku nepostačí, že žalobce před vznikem nároku na invalidní důchod vykonával zaměstnání I. kategorie, ale je třeba splnit podmínku doby zaměstnání v I. pracovní kategorii. Dle údajů v osobním listu důchodového pojištění, které žalobce v žalobě nezpochybňuje, byl žalobce zaměstnán 523 dnů v kategorii I.AA a 1125 dnů v kategorii I.A (do 12. 4. 1990), což neodpovídá podmínkám (dobám) stanoveným v § 21 odst. 1 či § 174 zákona č. 100/1988 Sb., nařízení vlády č. 557/1990 Sb., č. 363/2009 Sb. ani § 37b odst. 1 zákona o důchodovém pojištění.

25. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud postupoval podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl v řízení úspěšný. Žalovaná nemá ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
26. Soud neprovedl jako důkaz listiny, na které žalobce odkazoval v replice, neboť námitky v replice, k nimž se předložené listiny vztahovaly, byly uplatněny až po lhůtě pro podání žaloby, a provádění dokazování k prokázání skutečností uvedených v replice bylo již z tohoto důvodu nadbytečné. Nadto skutečnosti, které hodlal žalobce prokázat předloženými listinami, vyplývají z obsahu správního spisu. Žalobcem předložené napadené a prvostupňové rozhodnutí, doplnění žádosti o starobní důchod ze dne 18. 10. 2018, rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2019, č. j. X, přípisy žalované ze dne 3. 2. 2006 a ze dne 21. 12. 2005, záznam o jednání OSSZ ze dne 25. 6. 2001, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2007, č. j. 42 Cad 203/2007-36, a rozhodnutí žalované ze dne 10. 8. 2001, ze dne 15. 9. 2006, ze dne 30. 5. 2007 a ze dne 26. 5. 2008, jsou součástí správního spisu, z něhož soud vychází, přičemž jeho obsah není předmětem dokazování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. května 2023

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně